

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— márc. 19.

(Egy kis félreértés.) Hiába ártatlan, naiv, tiszta lelkek már csak a haladó pártban vannak. Ez a szelidszívű szemétnép borzasztó örömben volt. Ujongtak, hogy az ország elfordult Kossuth Lajos, Petőfi Sándor és a többi örökéletű, nagy magyar emléktől, mert hiszen a nekik szentelt nap vér nélkül, összefűtközés nélkül folyt le. Persze, majd bolond lesz a józan, okos magyar nép, hogy belerohanjon a higagyu haladó-banda verembe! Igaz, nyugodt volt a nép és nem hagyott magába lövetni. Kivülről mindenki higgadnak látszott, de minden magyar szív pokla volt a darabont gyűlöletnek. De hát ehhez semmi közük a haladó bitangoknak. A fő, hogy nyugalom, rend volt. De ugyanakkor, mikor e feltétlen rendet konstatálják és értelmét félremagyarázzák, kijelentik, hogy az új választásokat az ország izgatott, lázongó hangulata miatt nem lehet kiírni. Mi ez? Ez már többé nem politikai alakoskodás és ravaszkodás, ez szemérmetlen, vakmerő és elbizakodott kötekedés. Amelynek háta mögött az a gondolat lappang, hogy hátha mégis sikerül felbőszíteni az országot és Bécs ü ügyet kap a legszélsőbb lépésekre is. Ha megpukkad is a sok haladó párti örömlégény, itt nyugalom lesz. Csak türelem. Látjuk mi még azt a bandát a szép zöld toloncoosikban.

(A párbajra hívott Fejérváry.) Egy debreceni uriember, aki élénk temperamentumáról és különös ötleteiről ismeretes, izgatottan rohant ma a posta felé. Barátai jöttek szemközt, akik megállították.

— Mi lelt? Hová rohansz?

— Sietős dolgom van. Nagy ügyben járok. Megyek a postára és sürgönyileg provokálom Fejérváryt.

Az exaltált uriembert barátai megfékezték s elvették tőle a provokáló sürgönyt, amely így hangzott:

„Táborszernagy ur! Ön a haza minden polgárát haragra szólítja.

Táborszernagy ur! Husz millió magyar lába elé dobta ön ezzel a keztyűjét.

A husz millió magyar nem riad meg ettől a kardosítottástól táborszernagy ur!

Hogy ezt önnek táborszernagy ur bizonyítsam, ezennel párviadalra szólítom

ki önt, hogy megtoroljam azt a bántalmat, amelyet ön a magyar nemzetnek kadétszerű hetvenkedésével elkövetett.

Táborszernagy ur! Ön öreg ember, én meg fiatal vagyok. Nem akarok egyenlőtlen harcot önnel s ezért felajánlom önnek a következő feltételeket:

Én bandázs nélkül állok ki, egy szál rövid olasz karddal.

Ön a bécsi burg muzeumának bármely sisakos páncélját öltheti magára, vivhat kopjával, lándzsával, buzogánnyal, kelevézzel, akár csatabárdal is.

Elvárom, táborszernagy ur, hogy 24 órán belül megnevezi segédeit. Kikötöm azonban, hogy segédjei a miniszterium tagjai, a királyi és kormánybiztosok, az ön által ki-nevezett megye- és városfőnökök és egyéb darabontok nem lehetnek.

Távirati válaszát elvárja

X. Y. debreceni polgár.”

Képzeltető, hogy ezt a táviratot nem kapta meg Fejérváry Géza. Nem azért, mintha a posta nem vette volna föl, hanem azért, mert a harcias uri ember közben meggondolta a dolgot s a kormányelnökkel való párbajozás helyett elment a Bikába alsózni.

▲ magyar ipar védelme.

Irta: **Koncz Ákos.**

— márc. 19.

Minden oldalon megindult a magyar ipar védelme.

Védőegyesületek alakulnak ország-szerte. A magyar ipar védelmének kibontott zászlaja alá ezrek és ezrek sereglenek és én közel látom azt az időt, melyben megvalósul a Deák Ferenc mondása: a vámsorompókat saját házunk ajtaja előtt kell felállítanunk.

Csak akarni kell és lerakhatjuk a magyar ipar egykor hatalmassá válható épületének szilárd alapjait. — Az egyesített nemzeti akarat megtermi a gyümölcsöt. Akarat, munka és lelkesedés három olyan nagyhatalma a gondolkodó és érző embernek, hogy e három fegyverrel kihirdetheti a magyar ipar szebb jövőjét és biztosíthatja közgazdaságunk eme nemzetnevelő és nemzetet erősítő erőforrásának állandó buzogását.

Az elmúlt szombaton nálunk is megalakult az iparvédő egyesület női osztálya.

Az első szóramegjelentek azon városunk hölgyei. Akaratukat elhozták, lelkesedésüket megcsodáltam, munkakedvüket nagyra értékelem. Az egyhangu lelkesedésöd kiolvastam, hogy egy gondolat hozta őket össze! Védni, megteremteni és fejleszteni a magyar ipart. Mert ha valahol, ugy e téren szükséges a tömörülés. És ez a védelem, a fejlesztésnek akciója annál nagyobb becsű, mert bizonyos tekintetben legalább egy időre lemondást zár magába. Mert ez az akció csak akkor lesz célravezető, csak akkor válik igazán valóra, ha hölgyeink egyelőre a fény és pompa helyett az egyszerűséget hozzák be ösztönükbe és háztartásukba, ha a csillogó külföldi áruk helyett beérik a magyar ipar gyártmányaival és pénzüket elvonják mindattól, ami nem a magyar kéz munkája. Azaz ők maguk fogják első sorban példájukkal támogatni a magyar ipart és mintegy odakényszeríteni ezt, hogy napról-napra szebb, izléesesebb és tartósabb gyártmányokat hozzon piacra beigazolvva azt, hogy a magyar ipar kellő pártolás esetén kiállja minden tekintetben a versenyt a külföldről beözönlő, sok esetben csak a szemnek tetszetős iparágak termékeivel.

Az érdem, hogy a magyar ipar védelme városunkban nagyobb mozgalmat keltett: a debreceni jótékony nőegylet. Az egyesület nagyérdemű elnöknője már öt év előtt megteremtette, ugyszólván a semmiből a szövőipariskolát. Mint minden új eszme, ugy ez is átment a küzdelmek egész sorozatára Kicsinylés, mosoly, gáncs és kishitűség haszontalan kísérletnek tüntették fel a hazai háziipar gondolatának megvalósítását. A következők azonban igazolták a Veressné Szathmáry Teréz törekvésének reális voltát. Ma már a szövőiparban harmincnál több gyakorlott és annak minden ágában jártas kéz várja a munkát. Valamenynyit a debreceni jótékony nőegylet szövőipariskolája képezte ki teljesen ingyen és mindnyájuknak tetemes összegű munkabért fizetett ki, amelyet

Sirolin

Emeli az érvényes és a károsított, megújított a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára litvánként 4—korona

alamizsna címén kellett volna kiadnia azon szegény családoknak, akiknek tagjait nemcsak a munkaszeretetére tanított meg, de tisztos keresetű is juttatta.

A szövőipariskola kicsiny eszközökkel fogott hazafias, embermerítő munkájához. Maga pénzén kezdte meg a magyar ipar védelmét és becsületes, önzetlen törekvését az állam és a nemes város is istápolta. Gyártmányait az illetékes szakkörök elismeréssel fogadták és az iskola már tengersok megbízatásnak felelt meg, ha nagyobb tőkével rendelkezik.

Sehol sem volna oly könnyen megvalósítható a magyar textiliparnak ága, mint nálunk, ahol utja már el van egyengetve. Megvagyok győződve, hogy egy mérsékelt összegű részvénytársaság kíséreléssel létrehozható egy szövő- és lenfonó telepet. A debreceni jótékony nőegylet bizonyára adna ezen célra ingyen telket péterfiuteai árvaházának azon telekrészből, mely az együletnek pénzen szerzett kizárólagos tulajdonjoga. Ez a telek gyártelep részére a legalkalmasabb, mert könnyen megközelíthető. Kormányunkhoz közel álló férfaktól tudom, hogy a kereskedelmi kormány nagyobb összeggel segítené a hazai háziipar irányában kifejtendő akciókat és megvagyok végül győződve, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósága a szokott alkalmasságával segítene bennünket építési anyagokkal. Nagy betektetést nem kíván az akció és kis összegű részvények kibocsátásával előbb-utóbb megvetnénk egy textilgyár alapját.

Munkás kézben nem volna hiány, mert betudom igazolni, hogy ha a nőegylet mostani kisméretű szövő iskoláját kifejlesztik, százával jelennek tanulók, akik mint tapasztalásból látom néhány hónap múlva a mi kezdetleges gépeinken is érdemes, sőt igazán szép munkát készítenek. És én megvagyok győződve, hogy ezen iskola fejlesztése nemcsak anyagi haszonnal kecsegtet, hanem másrészt oly hatalmas emeltyü-

jévé válnék a hazai háziiparnak és oly példaadás lenne, mely másokat, más vidékeket is akcióra buzdítana, nem is említve az szociális nézőpontot és azt, hogy ne alamizsnával növeljük a szegények számát, hanem munkaadással szüntessük a nyomort és önértékre serkentsük az embereket.

El kellett ezeket mondanom most, midőn a magyar ipar védelme egy vonalba szólít valamennyiünket. A magyar ipar védelmének eszméje itt nálunk a debreceni jótékony nőegylet minden nemes gondolatot megvalósítani kész talajában termelt meg és a magyar ipar fejlesztése, megkedveltetésének zászlóját ez az egyület bontotta ki. Örvendünk, hogy zászlónk lobogását ma már egész társadalmunk észrevette, a zászlót még magasabban lengeti és erejének egyesülésével a megkezdett munka apostolává lett.

Allítsuk fel ajtónk előtt a vámsorompót! Üzzük el küszöbeinkről mindazt, ami nem magyar, ami nem nemzeti. Milliók maradnak ily módon a nemzet oltárán és nem megy veszendőbe a nemzeti vagyon. Küzdelmes lesz talán az út, melyen haladunk, mindkét kezünkre szükségünk lesz, hogy az akadályokat leromboljuk, de a közös lelkesedés lobogó lángjában el fog égni az önérdék salakja.

A női lélek utolérhetetlen bája, honleányi érzése, a férfi elme akaratereje és annak a gondolata hogy a magyar ipar diadala egy a magyar haza jövőnk erkölcsi nagyságával és anyagi boldogulásával, egy új világot teremthet, egy új munkás nemzedéket nevelhet és milliokat boldogíthat!

▲ politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márc. 19.

Kossuth Ferenc ma délelőtti jobban lett, annyira, hogy Müller professzor megengedte neki, hogy az ágyból felkeljen. Ezek után valószínű, hogy Kossuth Ferenc fivé-

rével Lajos Tóddal Olaszországba utazik hogy teljesen helyreállítsa egészségét.

(Kossuth a kormány tervéről.)

A kormány mai 12 pontjáról Kossuth Ferenc odanyilatkozott, hogy az erőltetett, de minden reális alapot nélkülöző érvelés is nyilván csak arra való, hogy leplezze a kormánynak valamely tervét a vezérő-bizottság tagjaival szemben. A vezérő-bizottság a jövőben is fog üléseket tartani, ép úgy mint eddig s arra az esetre, ha a sajtót megakadályoznák a vezérő-bizottság kommunikációjának közlésében, úgy fognak tenni, hogy a vezérő-bizottság határozatát mindig valamelyik vezér szájába adják.

(Ismét kibontakozási terv.)

Politikai körökben beszéltek ma, hogy a koalíciós vezérek újfent valami kibontakozáson törik a fejüket, még pedig Széll Kálmánnak egy újabb paktuma alapján. Részleteket eddig nem lehetett megtudni.

(A horvát bán Budapesten.)

Pejacsevich Tivadar gróf horvát bán ma Budapestre érkezett.

(Fejérváry utazása.)

Fejérváry holnap Bécsbe utazik, hogy a királynak a politikai helyzetről jelentést tegyen.

(Retiráló tisztviselők.)

Nyitramegye tisztikara értekezletet tartott, melyen egyhangulag elhatározták, hogy a jóléti bizottság ama felszólításának, hogy megyebizottsági tagságokról mondjanak le, nem tesznek eleget, továbbá, hogy hazafias kötelességüknek tartják a hivatalos állami munkát mindaddig elvégezni és erről le nem mondani, amíg tőlük törvénybe ütköző cselekményt nem kívánnak. Végül elhatározták, hogy a legközelebbi megyei közgyűlésen teljes erővel azon lesznek, hogy a megyei tisztviselőkar az ellenállás alól fölmentessék.

(Hegedüs Bécsben)

Hegedüs Ferenc pénzügyi ügyvivő tegnap Bécsbe érkezett és ma délelőtti több politikussal tanácskozott.

Sugaras nyár . . .

Sugaras nyár, ti lombos, zöld hegyek,
Tóletek én már mesze elmegyek —
A csöndes, méla őszbe ballagok,
Ég veletek, nyáráji csillagok! . . .

Itt hagyom nektek, — amelyek miatt
Annyiszor sirtam, — szép álmaimat. —
Megyek a néma hervadába ki,
Talán elkísér titkon valaki . . .

Pakots József.

Márciusi álom.

(Elbeszélés.)

A kopár hegyormokról, a lankás hegyoldalakról eltisztult már a hó, a télapó itt-létének az utolsó nyoma. Zöld a mező szép smaragd-színű. És az erdei tisztásokon, a ritkás fű közül kidugja kíváncsi fejcskáját a szende kis ibolya. A gólyahír pedig nyílik halomszámra, sziate sárgul tőle a rét, nagy öröme a dalosszájú menyecskeknek, s a nótás lányoknak. A pásztorok forulyája újra megszólalt s az életet fakasztó rügyeket bontó, langy tavaszi szellő messzire elviszi édes-bus hangját . . .

P-én, az alföld egyik mezővárosában nagyban készültek a március Idusának a

megünneplésére. A város lakossága szinmagyar, kuruc, szébbali jussából nem engedő.

A kora esti órákban gyülekeztek az emberek, a fellobogózott függetlenségi pártkörben, a mestergerendás szobában, mely a kör helyiségül szolgált, ember-ember hátán szorongott. A barnaképu, kékmándlis, napégette arcu magyarok várták az ünnepély megkezdését.

A kör elnöke, a fekete szakállas tiszteletes köszöntölte torkát és belekezdett mondókájába. A vértelen szabadságharerről, az örökké emlékezetes március 15-ikéről beszélt a magyar nemzet hűségéről, a feltámadásról. Az emberek figyelve, lelkesülve hallgatták, arcuk kigyult, szemük fényes és megértették a tiszteletes szavát . . . Az asztalfőn álló ősz rektor: Dalmady Péter, az egykori honvédtiszt a vissza emlékezés nyomán, mintegy megelevenedni látta maga előtt a multat. Eszébe jutott minden: a harcok, háborúk, a nemzet szabadságáért vívott küzdelmek. Lábában zibongást érzett, mintha mordult volna az a golyó, a mit Kápolnánál kapott. És amikor a tiszteletes ur az ő nevét is megemlítette: Dalmady ki-egyenesegett, melankolikus kék szemében csodálatos tűz égett s a pillán rezgő könyecsepp eltakarta, elfodta előle a jelent s képzelete visszatért a csodás időkbe, a háborúk, csaták világába . . .

Azután még több szónoklat, szavakat következett és az öregebb gazdák is elmondogattak egy-egy epizódot, amik többnyire a márciusi eseményekkel voltak összefüggésben.

Dalmady Péter csak hallgatott, hisz nem volt mit beszélni, néha néha koccintott a szomszédaiival s felnézett a Kossuth képre; lázas, forró tekintete többet mondott, minden beszédnél . . .

Sokáig voltak együtt, ürültek a poharak s mindnyájan nagyon jól érezték magukat, az ellenségek összebarátkoztak, a haragosak kibékültek, mert ezen a nagy napon a magyar legalább mindig mutatja, mintha összetartana . . .

Jó későre járt az idő, mikor az öreg rektor távozott. Csöndes, bájos márciusi est volt, a csillagok különös fényben usztak, az ég felhőtlen volt, s a nagy idők tanuja a jövőről ábrándozott . . . A sejtelmes tavasz, a puha, lágy, az erőt, az élet csiráját magában foglaló tavaszi szél suttogása mámorossá tette Szive fiatalos hévvel dobogott, járása friss lett, csak a lábában az a golyó okozott neki fájdalmat.

Hazatért, de nem fektült le azonnal, furesa gondolata támadt; kutatni kezdett a leveles-ládsában. Megsárgult írások, elmosódott, fénytelen arcképek közt megtalálta a nagy kincsét: a tépett zászló foszlányt.

(Andrássy jelölése.)

Olaszliszkáról táviratozzák, hogy a kerület választópolgárai a legközelebbi választásoknál követendő akció tárgyában gyűléseztek és Andrássy Gyula grófot jövőre is egyhangulag képviselővé jelölték.

(Megakadályozott szocialista gyűlés.)

Temesvárról táviratozzák, hogy a Csakovára mára hirdetett választói jog ligájának gyűlését a függetlenségi polgárok megakadályozták.

(A Sas-kör feloszlata.)

Szombaton már hírt adtunk arról, hogy a kormány a Sas-kört feloszlalni akarja. Ez immár *bekövetkezett* és és Kristóffy a feloszlatast elrendelő leiratot ma küldte le a fővárosba.

A királyi biztos működése.

(Saját tudósítónktól.)

— márc. 19.

Miután a teljhatalmat tartalmazó kir. kézirat ki van hirdetve s ennek folytán már a hivatalos lapban is megjelent — minden megy előre a magarendes útján, ha ugyan megy — hitesék alatta az, hogy a királyi biztos lámpással kutat most négy városi bizottsági tag után, akikkel az igazoló választmányt akarja kiegészíteni.

A dolog sürgős, mert idestova talán főispán is jön, — a városnál pedig nem lehet majd közgyűlést tartani, ha a decemberben bekerült 47 városatya mandátuma nem lesz idejekorán igazolva.

Tudósítónk ma fenntárt a királyi bizottságon és behatóan érdeklődött többféle irányban a királyi biztos legközelebbi tervei iránt.

Naszády Iván királyi biztos felelete általános mederben mozgott és csupán azt jelentette ki egész határozottsággal, hogy a *jövő hét folyamán kiegészíti*

az igazoló választmányokat s legközelebb elnökölni fog a megye közgazgatási bizottságának ülésén.

Tudósítónk érdeklődött az iránt is, hogy a királyi biztos az általános képviselő választások elrendelésének időpontjáról értesült-e Kristóffynál legutóbb tett látogatása alkalmával. — A felelet bizonytalan volt és inkább azt árulta el, hogy a kormány közvetlen közegével sem közli bizalmasan jövő terveit.

— Sok főispán és kormánybiztos jár fenn mostanában a belügyminiszternél — ugymond a királyi biztos — de arra a kérdésre, hogy mikor lesznek a választások — egyik sem kap *kielégítő* választ.

A királyi biztosság, mind adminisztratív közeg, működése a legnagyobb várakozásnak is megfelel. Eddig *kilenc* ügydarabot intéztek el, — beleszámítva azokat az ereklyéket, a melyekkel az ujságírók és más boldog halandók bemehettek a közgyűlési termekbe.

Itt említjük meg, hogy a belügyminiszter a királyi biztos segédszemélyzetéből visszarendelte *Taszler József* számvizsgálót és helyébe *Koncz József* debreceni pénzügyi számtisztet osztotta be a királyi biztossághoz szolgálat-tételre.

Miután *Taszlernek* semmi dolga nem volt, valószínű, hogy *Koncz József* számtisztnek sem lesz, amely esetben *Koncz* berendelése — számfeletti szabadságolásnak minősíthető. — Tulajdonképpen ez szörnyen ideális állapot . . .

Népitélet Nagykárolyban.**Véresre vert szolgabíró.**

(Saját tudósítónktól.)

— márc. 19.

*Kovács Gusztáv*éhoz hasonló sors érte a szomszédos Nagykárolyban *Breban Aurél* szolgabírót, akit az abszolút hatalom ültetett Szatmármegye egyik elmozdított tisztviselőjének helyébe.

A népitélet, — amennyiben annak ne-

vezhető az erőszakosságtól feljajduló népharag — a nagykárolyi Magyar király kávéházban öntötte ki bosszúját a felbérlet hivatalkon utján azon a szégyenletes rendszeren, amely mind erősebb hullámokat ver most Magyarország beléletének intézésében.

Az esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Nagykároly, márc. 19.

Itt tegnap *Breban Aurél* szolgabírót, ki az elmozdított megyei tisztviselők egyikének állására most neveztetett ki, a Magyar Király-kávéházban az utcáról berohant tüntetők *inzultálták*. A szolgabíró *Istvánffy* közgazgatási gyakornokkal menekülni igyekezett, de útját állották, *kilencen nekiron-tottak, vasbotokkal ütlegelték és a márványasztalt is rádobták*.

A kávéház vendégei *Breban* segélyére siettek és a támadókat az utcára tuskolták ki. *Breban* az orvosi látélet szerint *három hétnél tovább tartó sebeket kapott*, a füle is megsérült egészen a dobhártyáig.

A szatmári vizsgálóbíró, valamint a királyi ügyész utasította a rendőrkapitányt, hogy a támadókat *tartóztassa le*. Az alispánhelyettes egy osztály lovasság kirendelését kérte. Azt hiszik, hogy az elmozdított tisztviselőknek részük van az esetben, mert a tettesek vezetőjét, *Kirilla* jogászt az elmozdítottakkal látták sétálni.

Nagy László főispán Budapestre utazott, hogy a belügyminiszternek személyesen tegyen jelentést. A királyi ügyész a tettesek kinyomozásában nem bizva, a debreceni főügyész útján az államrendőrség kiküldését kérte. *Rosenfeld Zsigmond* bírlapíró szintén *inzultálták*. A hatóság a Magyar Király-kávéházat bezáratta. A merénylők házról-házra jártak s családtagjaik számára gyűjtöttek.

Nagykároly, márc. 19.

Dr. Balsay József kir. ügyész távirati rendeletére a nagykárolyi rendőrkapitány a *Breban* szolgabírón elkövetett *súlyos testi sértés büntette és életveszélyes fenyegetések büntette miatt ifj. Kirilla Adolf díjnokot, Meszes Antal ügyvédsegédet és Sivkó Aladár magánhivatalnokot kihallgatásuk után letartóztatta és őket még az éj folyamán a szatmári törvényszék börtönébe szállíttatta.*

A többi tettes kipuhatolására ma reggel a királyi ügyész ideérkezett. Eddig *Karunád László* díjnokot és *Pontgyörgyi* vármegyei irnokot hallgatták ki, kik beismerték, hogy azok közt voltak, kik a kávéházba berohantak, de a merényletben nem vettek részt.

A vizsgálatot folytatják.

Kezébe vette, megcsókolta, simogatta s oly sokszor mondogatta:

— Edes mindenségem, legkedvesebb emlékem!

Morfoadirozott magában s úgy szólván észre sem vette, hogy rég elmúlt már az éjféli. Egészen egyedül volt, a lámpa kiégett, lefeküdt, de még mindig kezében volt a zászló foszlány. Elaludt.

Csak a szabályos, nagyon halk lélekzett vétele volt hallható.

Álmodott nagy, fenséges dolgokról, az álomvilág apró tündéréi elvitték képzetét a jövőbe. A csapongó gondolatok röpültek, a misztikus, csodás álomvilágba...

Arca nyugodt volt, vonásai derültek.

* * *

... Megint, újra március Idusa volt. Fiatal, életerős ifjunak érezte magát. A tavaszi szellő forróvá tette a vért és erőssé az akaratot. A magyart újból meggyalázták az idegenek. A nemzet talpra állt, egy szál embertől az utolsóig. A kokárda viselése divatba jött és sokan, nagyon sokan ácsorogtak a nagy templom előtt. A harangok örömteli hangon hirdették, hogy ünnep van: a nemzet feltámadása. Betört az ellenség, a rossz szomszéd, a mostoha testvér, aki mindig a magyarra feni a fogát. A népgyülekezet: urak, parasztok egyaránt. Eljárták a

toborzót, sereg seregre nőtt és a deli leven-ték örömmel indultak a harcba.

... Áruló nem akadt a hazában, mindenki gyűlölte az ellent. A puha, a munkával nem foglalkozó kéz megszorította a kérést, a munkában eldurvult, csodálatos összetartás uralgott mindenütt.

... Magyar vezényszavak, magyar zászlók! ... Idegen, gyűlölt idegen szó nem okoz diszharmoniót. A hadsereg nyomul előre, eleinte vész hírek hallatszanak, de csak eleinte. Az ellenséget a határig üzték ... a határig. ...

... Minden városban zúgtak, kongtak a harangok: koronázás volt ...

A nemzet győzött, a bátor ellenség elbukott, a vert hadak szana-szét menekültek.

Büszke nézésű, deli magyar a koronázási dombon megettette a vágásokat. Esményi szép volt, férfias olyan, mint az Árpádok nemzetségéből valók. ... Nemzetiszínű zászló mindenhol, diadalmi öröm az arcokon. Egy ősz férfi a néphez beszél: a szabadságszeretetet hirdeti. A sebesültek is boldogak, senkinek sincs panasza. A Turul madár magasan száll az égen és szárnyait védőleg terjeszti ki a három halom s a négy folyam felett ...

Az öreg honvéd arca földöntuli boldogságot árukt el, az öröm könyvei végig folytak a hosszú ősz szakállán s kezében

görcsösen szorongatta a tépett zászló-foszlányt.

A nap már pirkadt az ég peremén, de ő még mindég aludt s álmodott.

* * *

Hajnalodott, az utca népesedett: *Dalmady Péter* felébredt, szeméit megdörzsölte, kezében volt most is a zászló-foszlány s félálomában, félébrenlétében, még az álma hatása alatt állott.

Erős lépések hangzottak, katonás léptek, s mintha a zene akkordjait is hallotta volna; kitekintett, a katonák vonultak a gyakorlatra.

— Habt acht! Rechts chaut! — hangzottak a vezényszavak. S a „Göterhaltét” erősen fujta a katona banda. ...

Fejéhez kapott, szeméit újból megdörzsölte, mert már tudta, hogy nem álmodik. A valót, a szolgaságot, az osztrák jármot látta ...

Az öreg honvéd álma: a független, önálló Magyarország, csak álom volt, olyan, amiről március 15-én minden magyar szívesen álmodik, — de csak álmodik! ...

Negyedi — Szabó Béla.

Jókai ünnep Debrecenben.

A Csokonai-kör ünnepi ülése.

(Saját tudósítónktól.)

— márc. 19.

A hallhatlan író emlékének kíván áldozni e hó 25-én a Csokonai-kör, amidőn ünnepi ülésrel rójjá ie a kegyelet köteles adóját.

„Nagyra hivatott az a nemzet, amely meg tudja becsülni nagyjait.“ Ez a mindannyiszor, amidőn a nemzet politikai, művészeti, irodalmi életében kimagasló óriásnak emlékét ünneplik, — időszerű citatum egyuttal kétszere sen aktuális — mert a magyar nemzet Jókai műveiben nemzeti erőforrásainak legnagyobb kincsét őrzi s ha ezekért a kincsekért kegyeletének egy-egy virágával áldoz a hallhatatlan szellemnek, ezen áldozat határa visszatükröződik a nemzeti öntudat megszilárdulásában.

Feltétlen elismerés illeti ezért a Csokonai-kört, hogy e hó 25-én megragadja az alkalmat kegyelete lerovására.

Az ünnepi ülés programja a következő:

1. **Jókai és Debrecen.** Irta és felolvassa: *Oláh Gábor*, a Csokonai-kör tagja.

2. **Ünnepi költemény.** Irta és felolvassa: *Lampérth Géza*, a Petőfi-társaság tagja.

3. **Jókairól.** Irta és felolvassa: *Herczegh Ferenc*, a Petőfi-társaság elnöke.

4. **Részlet „Az új földesur“-ból.** Előadja: *Ternyei Lajos*, a városi szintársulat tagja.

Az ünnep jegyei már kiválthatók *Tóth Béla* gyógyszerésznél, a Csokonai kör pénztárosánál.

A számozott helyek ára személyenként 1 korona; páholy-jegy 5 korona; deák-hely 20 fillér. Pénteken délig a jegyek fent vannak tartva a Csokonai-kör tagjai részére.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— március 19.

I.

Beszélhetek nekem tavasz megjöttéről,
folya nyílásról, nem hiszek már benne,
Most megyünk neki a téli éjszakának;
Nem virradat van most, hanem naplemente.

Hazug napsugár az, mely szurony hegyéről
Csillan rá a fázó, didergő hazára...
Megreszket a szívem... megdermed itt
minden:

A turul madárnak megfagyott a — szárnya.

II.

Hová mentek lányok, ifjak
Kokárdásan, ünneplőbe?
Hová mentek, templomba tán,
Vagy talán a — temetőbe?

Gyertek, menjünk imádkozni,
Hisz ég, pokol reánk szakadt,
Adjunk hálát: a sok rom közt,
Hogy Istenünk még — megmaradt!

Bodnár István.

Ifjusági élet.

(Az országos diákkongresszus.)

— márc. 19.

Az „ifjuság“ szóban benne van, hogy egy boldog életkorra vonatkozó értelme mellett olyan összeséget jelent, melynek — mint egyenkéntiekből alakult egésznek magában véve is van jelentősége s mint ilyennek szerepe van az életben — nem is említve itt történelmi jelentőségét — sőt magának van élete. Ugy működése, mint működési körének szabadsága, autonómiaja tekintetében nagy fontossága van, mert hisz mintegy előiskolája s egyszersmind képe ez annak a nagyobb működési körnek, melynek betöltésére idővel elhívja őket a haza és az egyház. E nagy jelentőségénél fogva — úgy hisszük — nem lesz jelentéktelen és érdektelen, ha az ifjusági életet minden tekintetben különösebb figyelemmel kísérjük s annak érdekesebb hullámzásait megismeretjük olvasóinkkal, kiknek igen nagy része közvetlenül is érdekelve van az által, hogy hozzátartozója is egy alkotó része e szép fogalomnak. Azért lapunkban e célra állandóan tért nyitunk.

Eltételezve az ifjusági egyleti életében előforduló kisebb mozzanatoktól, legnagyobb fontosságú ez évben — már országos jellegénél fogva is — az országos diákkongresszus. A múlt évben Kolozsvárt tartott diákkongresszus elhatározta, hogy ez évben Debrecenben tartja meg összejövetelét, hogy az egész ország diákságát érdeklő ügyeket itt intézzék el s ezzel kapcsolatosan itt tarták meg s Kossuth-serleg ünnepélyt, amikor is megállapított szokás szerint minden ifju iszik az erre a célra készített Kossuth serlegről.

A debreceni akadémia ifjusága meg is tett minden előkészületet, hogy ez ünnepek hozzá és régi hírnevéhez méltóan tartassanak meg f. hó 20 án. Midőn úgy szólnak mindennel készen voltak másra nézve ártatlan, de az ifjuság érdekéből szükséges és üdvös munkájukkal, olyan akadályra találtak, mely — ha csak egy kisé is lankad bennök az akaraterő — minden törekvésüket dugába dönt. Ez az akadály nem egyéb, mint a tanári karnak az a határozata, mely szerint az országos diákkongresszus megtartását megtiltotta mindaddig, míg a politikai viszonyok nem változnak, amely eljárását, tekintettel arra, hogy a kongresszusnak egyáltalán semmi politikai színezete nincs, sőt egyik pontja értelmében minden politikai vonatkozást kirekeszt köréből, nem látjuk indokolva.

Az ifjuság azonban erkölcsi sullyal reá nehezede kötelezettsége elől nem hátrál meg s e hó 18-án, tegnap tartott értekezletén elhatározta, hogy a kongresszus megtartásának lehetőségére fognak igyekezni. Nem lehetetlen, hogyha Debrecenben semmiképen nem volna eszközölhető, a kongresszus megtartása, úgy azt külföldön tartják meg.

Az értekezlet, a melynek megállapításai egyelőre nem hozatnak nyilvánosságra és azt az ifjuság, miután a kollégiumban épen a tanárikar határozata értelmében nem tarthatta, a nőipariskolában folyt le. Jelen voltak a budapesti és kolozsvári egyetem ifjuságának vezetői s a vidéki akadémiai ifjuságának elnökei és együttesen hozták határozataikat a debreceni jogakadémia ifjuságával.

Theologiai hallgató nem volt a gyűlésen, miután ők a diákkongresszustól visszavonulnak.

— **Tanácsülés a városházán.** A ma délelőttől elmaradt tanácsulást holnap délelőtt tartják meg Kovács József polgármester elnöklésével, aki három napi szabadság után holnap ismét átveszi hivatala vezetését.

— **József-napi üdvözlések.** A hétfő délelőtt szokásos városi tanácsülés ma elmaradt, miután a tanács tagjai nevenapja alkalmából testületileg üdvözölték Kovács József polgármestert. Az üdvözlés a déli órákban történt. Kovács József polgármestert nagyon meghatótta tisztviselőtársai gyöngéd figyelme.

— **Az ipartestület közgyűlése.**

Vasárnap délelőtt tartotta az ipartestület évi rendes közgyűlését Zeligler Ede elnök elnöklése alatt, melyen a tagok csaknem teljes számmal képviselve voltak. A gyűlés, mely 10 órakor az elnöki megnyitással vette kezdetét igen csöndes lefolyású volt és rövid két óra alatt véget ért. — Először az évi jelentést olvasták fel, melyet helyeslőleg tudomásul vettek. Ugyisint helybenhagyták a zárszámadást is, mely szerint az ipartestület múlt évi működése 129 korona 88 fillér pénztári maradvánnyal zárult és a számvizsgálóknak megadják a felmentést. Az 1906. évre 11746 kor. 45 fillérben megállapított költségvetériszámot elfogadták. Megválasztották a különböző szakosztályok által jelölt 12 előjárósági rendes és 18 póttagot. — Továbbá 56 betegsegélyző pénztári közgyűlési kiküldöttet. Indítványt mindössze kettőt adtak be a közgyűlésen. — Szatmári Ferenc cipész mester szóllalt fel a költségvetés tárgyalásának keretében, hogy a jegyzői fizetést, mely ezidő szerint 2400 koronában van megállapítva 1600 koronára szállítsák le egyben javasolva, hogy dr. Tóth Kálmán a mostani jegyző helyett, aki jogászember, iparost ültessenek a jegyzői székbe. Zeligler Ede az indítványt teljes formájában helyeselte és pártolólólag szóllalt fel mellette. Így tehát dr. Tóth Kálmán rövidesen megvált az ipartestülettől. — A második indítvány a tanácsok szabadulási díjának redukálásáról szóllalt. Ezt azonban nem fogadták el.

— **A jegyzőkönyvek a királyi biztoshoz.** Ugy a megyénél, mint a városnál hitelesítve van már a szombati rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyve. Bészler Károly városi h. főjegyző a város rendkívüli közgyűlésének jegyzőkönyvét ma küldte át Naszády Iván királyi biztoshoz aláírás végett. A királyi biztos a jegyzőkönyvek hű másolatát még ezen a héten bemutatja Kristóffyknak.

— **Távzó ipartestületi jegyző.** Az ipartestület rokonszemes jegyzője, Dr. Tóth Kálmán, decemberben megválasztott városatyja, — amint őszinte sajnálattal értesülünk, — állásától ebben az évben megvált és önálló ügyvédi irodát nyit. A jegyzői állásra már megindultak a kombinációk.

— **Potten altábornagy Debrecenben.** Ma este Potten Ernő lovassági altábornagy Veisz Ede tábornokkal Debrecenbe érkezett. Az állomástól két diszbe öltözött Vilmos huszár kísérte a főtiszteket az Arany Bika szállodába, hol a közös és honvédszázáság debreceni tisztjei tisztelegtek az altábornagnál, kinek tiszteletére este fényes bankettet adtak. — A diszlakomán a helyőrség tisztjei nagy számmal jelentek meg, köztük Nagy Győző dandárparancsnok s a Debrecenbe most kinevezett huszár dandárparancsnok, Gyurics tábornok.

— **Az Abeles intézet estélye.** Az Abeles féle polgári leányiskola önképzőköre fényes műsora estélyt rendezett vasárnap este az intézet Nemzetőr utcai nagytermében. Az ügyes és nagy körültekintéssel összeállított műsor nagy közönséget vonzott az iskola dísztermébe, mely zsufolásig megtelt a gyermekek előadása iránt érdeklődőkkel. A műsor pontjai egyébként a következők voltak: 1. A Tavasz Tündére, színmű 1 felvonásban, írta: Rudnyánszky Gyula. 2. Huszagyó kedd, vigjáték 1 felv. írta: Rudnai R. 3. Julius Caesar, monolog. írta: Zöldi Márton. 4. Az öreg asszony meséje, melédrama, írta: Váradi Antal, zenéjét szerezte Czobor Károly. 5. Traumerei Schumantól. 6. Magyar tánc

7. Korcsolya művésznő: monológ, írta Far kas Imre. 7. Éldkép. Az összes szereplők nagy tetszést és sok tapsot arattak. A közönség elragadtatásának azzal is kifejezést adott, hogy az intézet igazgatónőjét, Ablesné Bloch Herminát és a tanári kart, akik nagy buzgósággal és odaadással fáradoztak a növendékek sikerén megőljenezte. Előadás után tánc volt, mely a késő hajnali órákig tartott.

— **A folyósított dotációk.** Budapesti híradás nyomán még február hó végén megírtuk, hogy Kristóffy mindazon vármegyéék dotációját, amelyet december elsején megvont március elsejétől kezdődőleg ismét folyósította. Az ezt tartalmazó rendelet a vármegyével együtt megkapta tegnap a debreceni adóhivatal is. — A december, január és február hónapokra eső dotációkért, amelyekről Kristóffy rendelete mélyesen hallgat, — Hajdúvármegye közgyűlése feliratot intéz majd a belügyminiszteriumhoz.

— **Kereskedő ifjak dalestélye.** Az egész ország kereskedő egyletei közt nincs párja a debreceni kereskedő ifjak dalárdájának; aki oly páratlan szorgalommal, odaadással gondoskodik az ifjuság lelki művelődésén. Valósággal atyai szeretettel karolja fel a jótékony celi nemes és humánus gyakorlását, — nem feledkezik meg tevékenységében felszínre tartani az édeklődők ki-elégítését, amiben mesteri szaktudást árulnak el. Április 7 én ismét egy nagyobb szabásu dalardát unnepe rendeznek jótékony célra, amelynek bővebb ismertetését lesz alkalmunk a buzgó rendezőstől mielőbb beszerezni.

— **A megyei központi választmány** ma délelőtt Wessprémy Zoltán alispán helyettes főjegyző elnöklésével ülést tartott. Az ülésen megalakították az összeíró küldöttségeket és a képviselőválasztások jövő évi névjegyzékét állították össze.

— **Csudnajt szabadlábra helyezték.** Csudnay Emilt, akinek Dóry Margittal, a népszínház színésznőjével való szerelmi regénye a nyár folyamán olyan nagy port vert fel, s aki emiatt megfordult elmeorvógyintézetben, legutóbb pedig váltóhamisításért az ügyészség fogházában, ma ezer korona kaució ellenében szabadlábra helyezték. A kauciót menyasszonya Dóry Margit tette le érte.

— **Ellopott gyűrű.** Még hetekkel ezelőtt történt, hogy Hrváth Lajos Péterfia utca 32 szám alatti lakos főiskolai szolgáknak ellopták 9 korona értékű arany gyűrűjét. — Minthogy a tolvaj kilétét nem is sejtette a lopásról annak idején a károsult nem tett jelentést a rendőrségnek. Most azonban véletlenül megjutta, hogy a gyűrűt egy leányismerőse Pataki Vilma eseléd tulajdonította el, aki ezidő szerint egyik közeli tanján szolgál Láng Menyhért nevű gazdálkodónál. A leány ellen a feljelentés alapján a rendőrség megindította az eljárást.

— **Tolvaj fiu** Grósz Etel kávésléány a Rákóczy kávéházban volt alkalmazva még nemrégben. Néhány nappal ezelőtt valami véget ösztetűzött a gazdájával felmondott és mindjárt el is szegődött egy másik kávéházhoz. Új helyét tegnap foglalta el. Oda költözése közben történt, hogy körülbelül 50 korona értékű batyuba kötött ruhaneműjét előre küldte egy csavargó fiuval, — aki meglépett a batyúval. A kávésléány eleinte azt hitte, hogy majd csak előkerül, minthogy azonban hosszas várakozásra nem mutatkozott bejelentette az esetet a rendőrségnek, mely a nyomozást megindította.

— **Besurranó tolvaj.** Nemes Bálint Hatvan-utca 58. szám alatti lakó kocsislegény ma délelőtt feljelentést tett a rendőrségnek ismeretlen tettes ellen, aki távollétében behatolva a nyitva felejtett istállóba elemelte onnan 60 korona értékű báránnyelű kabátját. A rendőrség keresi a tolvajt.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubajaratánál levő ki-rakóban.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az *Iziz* hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ara csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógy-szertárában, Piac-utóán.

x **Eladó gyógyszertár.** Vasuti fővor-nal mentén egy jó jövőjű, jelenleg 8 eze-koronán felül emelkedő forgalmu, elegán-san és szabályosan berendezett gyógyszertár sürgősen eladó. Az eladás sürgős, mivel tulajdonos a gyógyszerészettel végleg felhagy. A vétel iránt értekezhetni Tészák Gyula meghatalmazott provisorral Királyházán. Ugocsa megyében.

x **Ujítás képkeretekben.** Üzletemben a legmodernebb képkeretek készítettnek aquereilek, krétarajzok, vagy bármilyen más képekhez tetszés szerinti kivitelben. — Felhívom a t. c. vevőközönségnek a kiraka-tomban kiállított rámaik megismerésére b, figyelmét. *Pongrácz Géza* papírgyári rak-tára a Bika-szálloda mellett.

x **Teljesen feloszlik Mentze Henrik** ujdonságok áruhaza Piac és Szent Anna utca sarkán. Virág vázák, tük-rök, képkeretek, zsebkések, ollók, bo-rotvák, borotváló készülékek, tonta és gyufatartók, legyezők, pénztárcák, bő-röndök s mindenféle célszerű ujdonsá-gok beszerzési áron alul árusíthatnak el. 139 x—12.

x **Nátha és köhögés** gyótrik ismét az emberiséget. A természet azonban nem hagyott tehetetlenül beanünket s többféle gyógyszert adott ezen betegségek ellen, melyek között a leghatásosabb és leggyorsab-ban segít a „Sirolin-Roche“. Ezen kellemes ízű, teljesen méregmentes szer megszünteti a náthát és köhögést, ső. súlyosabb termé-szetű tüdőbajt is a legrövidebb időn belül; emeli az étvágyat és indirekt úton a test súlyt, s ott, hol a betegségéél láz mutatko-zik, az, ezen szer rendszeres használata mel-lét, szintén elmúlik. Ennélfogva a „Sirolin-Roche“ különösen a jelen időszakban egy családnál se hiányozzék, hogy a kezdetleges tüdőhurtnál is használva, annak továbbter-jedését megszüntesse. Ezen szer kapható minden gyógyszertárban.

Az Arany Bika kávéházban min-den este cigányzene.

Bojkott — irtóharc.

— márc. 19.

(V.) Kik ellen?

Kíváncsian várod kedves olvasóm a mai „össze-vissza“ politikai viszonyok között e közleményemtől azok neveinek felsorolását, a kiket magatok közül ki kell bojkottál-notok, a kik ellen irtó harcot kell kezde-netez.

Ha ezt várod kedves olvasóm, nagyon csalatkozol, mert közleményem nem fog személyekkel foglalkozni, akiket felsorolhatnék, azok már maguk bojkottáltak közületek ma-gukat és maguk indítottak irtóharcot maguk ellen az által, hogy hazafiatlan szereplésre vállalkoztak. — A magyarok Istene legyen ítélőbírájuk a hazaárulóknak, mert a nemzet ítél már felettük.

1278. óta tudjuk, ismerjük és érezzük, hogy a mi Ausztriából jó, az semmi sem jó. Méreg még az a szellő is, mely onnan lengedez felénk, s mégis miért van az, hogy mi magyarok annyi előszeretettel viseltetünk minden iránt, a mi bécsi, a mi ausztriai? A méreg ingerének hatása alatt állunk, ez izgat és az izgalom ingere kedves előtünk.

Erszényünk, mely ma már nem duz-sadt, amienk, de abban Bécs kotorász s megcsappant tartalmát Ausztria fogyasztja és ez a vén zsebrák (Bécs és Ausztria) mar-kába nevetve mondogatja:

Küzdj bolond magyar, csak küzdj al-kotmányodért, csak a zsebed maradjon továbbra is a miénk.

És igaza van a vén megcsontosodott zsebráknak, mert nem is posztó előtünk, ha nem *Brünni*, nem is cipő, ha nem *Karlsbadi*, nem is divat szövet, ha nem *bécsi*, nem is pirosító, ha nem *bécsi*, még a pacsenyével is úgy vagyunk, hogy jobban izlik, ha *bécsi szelet* a neve, sőt a bisztek is fainabb, ha a magyar Alföld rónáin fel-nőtt ökor előbb bécsbe utaztatván s onnan mint a bécsi levegőtől megromlott hus kerül hozzánk vissza.

A csikósnak sem tetszik már a lotogó-inguj, az ezerráncu bőgatya, ha vászna nem *rumburgi*, a cifra szür kiveszében, mert a hozzá való berki posztót, nem steierben szövik.

Luxus cikkeink származási helye Bécs és Ausztria, sőt ártatlan gyermekeink szívét is *nürnbergi* játékokkal méltelyezzük meg. — Szóval: fájdalom, tiz ujjunkon mind azt felsorolhatjuk a mi rajtunk, a mi háztarásunkban *honi*.

Ha a nagyhangu nemzeti ellentállás megtört — nem a hatalom nyomása, hanem a has félelmes korrogása alatt, ha nem a *haza*, ha nem a *has* mindenek előtt, netör-püljön el egészen nemzeti nagyságunk, *zse-bünk* érdekében legyünk igazán magyarok. Ha már hasunk korrogása a hatalom előtt megfélemlített, labancá tett, tömörüljünk társadalmi úton, a mit a hatalom nem tilt-hat meg és indítsunk irtóharcot, mondjuk ki egy akarattal az általános bojkottot, minden ipari termék és kereskedelmi cikk ellen, a mi *bécsi*, a mi *ausztriai*.

Hívjuk fel kereskedőinket és értessük meg velük, hogy ez a társadalmilag megin-dítandó irtó harc, ez a bojkott nem ellenük, hanem azon ipari termékek és kereskedelmi cikkek ellen irányul, melyek Bécsből és Ausztriából általuk kerül hozzánk. Kérjük fel őket ne rendeljenek, ne hozassanak sem-mit Ausztriából, mert mi szent fogalmat tet-tünk, hogy azokat tőlük meg nem vesszük.

Kérjük fel nagy kereskedőinket, a kik nek eddig piaca Bécs vala, hogy ne szállit-sanak oda semmit; záruljon be örökre Ausztria élés kamarája, hisz a magyar földön is van fogyasztó elég, a kik megadják azokért a tisztességes árt.

Magyar hölgyek! Esdő szavunk hozzá-tok kiált. Számúzzétek magatoktól, szám-úzzétek háztartásaitokból mind azt a mi ide-gen és férjeitek keserves keserményével, melyre már a hatalom is rányomta szegyen-letes bélyegét, ne gazdagítások esküdt el-lenségeinket. A bécsi és ausztriai rongyokért kiadott filléreitek milliókká lesznek, mely milliókat, a mint láthatjátok gyilkoló fegy-verre kovácsolják ellenünk.

Ha a magyar nemzet e téren egy tár-sadalmi tömeggé tömörül és szent fogadal-mat teszen, hogy nem tovább fogyasztója ausztrianak, egy év sem kell és az a szipoly mely eddig rajtunk élőködött meg semmi-sülten hull le rólunk s kétségbeesetten ko-nyörög kegyelemért.

Ha a társadalmi irtó harc egy akarat-tal megindul az eddig megvetett magyar ipar fog feléledni megerősödni és a mi y arányban kezd hanyatlani Ausztria ipara és kereskedelme ép oly arányban fog megerő-södni a mi iparunk és kereskedelmünk, mert e téren nem mi, hanem ők vannak teljes mértékben ránk utalva.

Rajta magyar hölgyek, rajta magyar honpolgárok tegyünk szent fogadalmat, hogy ezt az irtó harcot megindítjuk, mert ez nem politika, mert ez csak az utolsó, de oly erős várunk, melynek falait meg nem ostromolhatja a hatalom soha.

Ugy áldjon, vagy úgy verjen meg a magyarok Istene, a mint a tárgyban és ma-gatok érdekében határozotok.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Kedd, márc. 20. „Rikkancs“. Operette. (B)
Szerda, márc. 21. „Loute“. Vigjáték. (C)
Csütörtök, márc. 22. „János vitéz“
Operette. (A)

Péntek, márc. 23. „Sárga csikó“. Népszínmű. (B)

Szombat, márc. 17. „Dráma a tenger fenekén“. Látványosság. (C)

Vasárnap, d. u. márc. 25. „Csepürágók“ Operette. (Bérletszünet.)

Este: „Arany ember“. Színmű. Jóka! ünnepély. (Bérletszünet)

* **„Rikkancs“** Megint olyan ujdonság, a mely felrepül a debreceni színpadra, hogy a köteles 2-3 előadás után visszarepüljön az éj homályába. Elég élénk zenét, néhány csinos számot (p. o. az amerikai kuplét) komponált bele Stoll Ágost, de az bizony belefult a többinek banalitásába és az értéktelen s szellem nélkül szükkölködő szokványosságba. A német nótá volt különösen esztelen és izléstelen. A német szöveg nem tudjuk, milyen lehetett, ha rossz volt, az átdolgozók nem tették jobbjá, ha jó volt, csak rontottak rajta. Az előadásnak is csupán néhány részlete érdemel elismerést. Polgár játszotta Ádámot, a főrikkancsot. Az ilyen alakokban, a melyeknek minden sikerül, a melyek mindenkinek tetszenek, a színésznek szeretetre méltónak és fiatalnak kell lenni. Hogy Polgár ilyen lett volna, azt állítani senki sem merné és így a címszerep sem mentette meg a darabot. A nők közül Fóti Frida és Sz. Gárdonyi Teréz érdemelnek dicséretet, a férfiak közül Békés igen mulatságos groteszk alakot csinált a hülye csapolegényből, jók voltak még Sarkadi és Szabó Gyula. Végtelen kedves volt a kék vók-táncával a kis Szakács Babuska. Ő kapta a legtöbb és legőszintébb tapsot.

* **Loute.** Ez a szellemes francia bohóság szerdán este kerül ismét színre. — Almásy Lola, a ki a címszerepet játsza hosszas betegségből felépült és így a mulattató ujdonság előadásában részt vesz.

* **János vitéz.** Hosszas pihentetés után az igazgatóság csütörtök estére tüzte ki a János vitéz előadását. A darabot az A bérlet kapják s ezután ismét lekerül a műsorról.

* **Dráma a tenger fenekén.** Szombat este fényes kiállítású színmű kerül előadásra. Verne Gyula, az egy esztendő előtt elhalt híres francia író regényéből készült a darab, melyhez az igazgatóság új díszleteket készített.

TAVIRATOR.

Jó helyen.

Bécs, márc. 19. Hegedüs pénzügyminiszter ma este Budapestről ideérkezett.

Sztrájkoló bányamunkások.

Lens, márc. 19. A sztrájkolók tegnap este tartott ülésükben elhatározták, hogy nem fogadják el a társaság javaslatait, hanem folytatják a sztrájkot a végletekig.

Nagy bányaszerencsétlenség.

Eszék, márc. 19. Az állami kőbányában ma egy földcsuszamlás négy munkást maga alá temetett.

Törvénykezés.

§ **Eötvös Bálint dr. letartóztatása.** Nagy feltűnést keltett fővárosszerte a hír, hogy a rendőrség az éjjel 2 órakor a lakásán letartóztatta Eötvös Bálint ügyvédet, volt országgyűlési képviselőt. A letartóztatás az ügyesség indítványára történt, hamis tanuszerzés büntetése miatt. Eötvös ugyanis az e hó 21 én tárgyalandó bűnügyében uj

mentő tanukat akart szerezni, hogy ezeu új bizonyítékkal ügyében felmentő ítéletet nyerjen. A mentő tanu Grünberger nevű magánhivatalnok azonban feljelentette. — Eötvös Bálint ellen különben e hó 21 én a táblai főtárgyalással egyidejűleg a budapesti büntető törvényszék vádtanácsa egy sikkasztási bűnügyet fog tárgyalni.

§ **Csöd egy darabont főispán ellen.** A megyelőnökökre, akiket báró Fejérváry a vármegye nyakára ültetett, rájár a rud. — Közülök egyesek maguktól kénytelenek visszavonulni, másokat pedig rákényszerítnek a — hitelezők. Mert a legtöbb új „főispán“ eladósodott ember, ez vitte például a nógrádi megyelőnököt, gróf Berethold Arthurt is arra, hogy hivatalt vállaljon a haladókéi kezéből. Berethold ellen a hitelezői csődöt kérték s annak tárgyalását mára tüzte ki a balassagyarmati törvényszék. De a tárgyalást, amelyen a keblemetlen helyzetbe jutott főispán vagyontalansági esküt szándékozik letenni, elhalasztotta a bíróság, ami csak annyit jelent, hogy a dolog néhány napot késik. Még a héten sor kerül rá és addig a gróf ur — fut vagy fizet.

Városi Színház.

Bérlet 143. szám (B)

Kedd, 1906. évi március hó 20-án:

Ujdonság!! Itt másodsor: Ujdonság!!

Rikkancs.

Nagy operette 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Mr. James Marlinton — Árkos Vilmos.
Lilian, a neje — — — Radó Anna.
Edith, a leányuk — — — Sz. Pozsonyi L.
Serédi Géza, mérnök — — — Ternyei Lajos.
Kriszta Sebestyén, v. v. gép vezető — — — Sarkadi Vilmos.
Mari, a felesége — — — Sz. Gárdonyi T.
Poldi, a fiok — — — Polgár Sándor.
Vártesi Gusztó telefonos-kisasszony — — — Fóthy Frida.
Ádám, csapolegény a Pilis-csabai káptalanban — — — Békés Gyula.
Schnauzbart, kapitány — — — Szabó Gyula.

Holnap, szerdán, március hó 21 én:

L O U T E.

Vigjáték.

Szerkesztői-posta.

B-6. Nem sajtó való sajtó alá.

F. L. A címzéseken Magyarországon és Ausztriában némi eltérések vannak. A főudvarmesteri hivatal evégből 1896. szeptemberben átiratot intézett a magyar miniszterelnökhöz, amelynek értelmében a XI-IX. rangosztályba való hivatalnokoknak (miniszteri segédfogalmazó, fogalmazó, albiró s ib., hadnagy, főhadnagy, százados, főorvos, ezredorvos, alhadbiztos, stb.) a tekintetes cím jár. A VIII-VI. rangosztályba tartozó hivatalnokok (miniszteri segédtitkár, titkár, osztálytanácsos, törvényszéki bíró s ib., őrnagy, alezredes, ezredes, törzsorvos, fő-törzsorvos, hadbiztos, főhadbiztos stb.) a nagyságos cím jár. A közös hadügyminiszternek egy korábbi rendelete homlokegyenest ellenkezik a főudvarmesteri hivatal átiratával. A közös hadügyminiszter ugyanis rendelete értelmében a főtisztaknak (hadnagy, főhadnagy, százados) a tekintetes és a többi tisztaknak nagyságos cím jár. Eszerint a vezérőrnagyot is csak a nagyságos cím illetné meg. A szolgálati szabályzat első része értelmében a tábornokokat, az altábornagyotól felfelé a nagyméltóságú cím illeti meg. E címzést azonban csak a vezérőrnagy rendfokozatban, vagy még kisebb rendfokozatban lévő katoná egyének tartoznak megadni.

Sir. P. Enő'e ügyekkel rem foglalkozunk kérdéseit áadtuk ügyvéd munkatársunknak, aki a következőket válaszolja magának: Miután a pör során elmulasztotta testvérét szavatósként perbe idéztetni, most csak külön keresetet indíthat ellene, amelyben azt kérheti, hogy őt a tartásnak részben való viselésére kötelezzék. A bíróság megkeresi a már eljárt bíróságot az iratok áttétele végett és ha testvérét elmarasztalja, ugy az köteles lesz az ön által fizetendő tartásnémet egy részét viselni.

A Scott-féle Emulsió

Legjobb norvégiai gyógy csukamájolajból készült alphorsavas mész és nátron hozzáadásával. Alkalmazható mindazon esetekben, melyeknél ezideig a közönséges csukamájolajat használták.

A SCOTT-féle EMULSIÓ-ban a csukamájolaj zsírtartalma a SCOTT-féle emulsiósi eljárás következtében legapróbb cseppekben egyenlősen van szétosztva úgy, hogy a csukamájolaj ilyen formában sokkal könnyebben emészthető mint a közönséges ősi formában. Azonkívül a SCOTT-féle EMULSIÓ határozottan jó ízű, úgy hogy enné a közönséges csukamájolaj kel emellen undorító íze teljesen hiányzik.

A SCOTT-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukát vivő halász“ védjegy.

A SCOTT-féle EMULSIÓ kapható minden gyógyszerárban

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbélyeg bekezdése ellenében, minta üveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAJ EMIL
„Városi gyógyszerár“

BUDAPEST, IV., Váci-u ca 3450

Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fill.

Fa-eladási hirdetmény.

A Várad utcai temetőben kivágott s ipari célokra is alkalmas akácfaok f. hó 22-én délelőtt 9 órakor a helyszínen megteremtendő nyilvános árverésen eladásra kerülnek.

Amenyiben a kivágott famennyiség fenti határidőben megkezdett árverésen el nem kelne, az árverés a rá következő napokon a helyszínen s a kitett időben mindaddig folytatatik míg a famennyiségből tart.

Debrecen 1906. március 19.

174-1-1

A városi számvevőség.

Ne vásároljon addig senki sem!

kinek elegáns
mell és derékfűzőre

van szüksége, míg az

Erdős Kálmánné

által készített modern

mell és derékfűző

mintákat megnemtekinti, melyeket legnagyobb szakértelemmel és legújabb fazonra készít mérték után bárkinek.

Kiváratra mérték felvétel lakáson is eszközöl.

Tisztelettel

Erdős Kálmánné

Debrecen, Lorántffy-utca 12.

Javitást és tisztítást olcsó áron elfogad.

MAGYAR állam vasutak menetrendje 1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérről —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
vásártérről —	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	41
m. á. vasúttól	d. u.	4	54
vásártérről —	d. u.	7	—
m. á. vasúttól	este	7	07
vásártérről —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51

Budapestre érkezik:		óra	perc
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35

Budapestről Debrecenbe indul:		óra	perc
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 8 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladánygy. v. átszállással)	este	9	15

Debrecenbe érkezik:		óra	perc
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Szigetéről — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetéről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetéről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31
vásártérről —	reggel	7	33
mávasúthoz	d. e.	7	40
vásártérről —	este	6	22
mávasúthoz	este	6	28
vásártérről —	d. u.	3	29
mávasúthoz	d. u.	3	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Jön a tavasz!

Megérkeztek a legdivatosabb bel- és külföldi szövetek. A kiolcsósa akar ruházkodni és pénzt akar megtakarítani, az menjen Ranunkel H. és Fia posztó nagykereskedőhöz.

A legjobb arczséplő szer a SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehérit és bársony puává teszi.
Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Egy tégely ára kor. 4 fillér.
Egy kis tégely ára 70 fillér.

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappanok a kenőcs használatához
Epe-szappan. }
Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczser három színben, fehér, rózsás és krém. 1 doboz ára 1 korona.
Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.
Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerésztárában
Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerésztárban

Okvetlen rendelje meg!

Olvasta már

BUDAPEST ÉJJEL

cimű szenzációs könyvet?
A vaskos díszes kiállítási Ezen mű első kiadása pár Irta: Benedek László tású kötet ára 3 korona. hó alatt teljesen elfogyott! (Adrien.)

MOST JELENT MEG A MÁSODIK KIADÁS,
mely az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett megrendelhető a „BUDAPEST ÉJJEL” kiadóhivatalában.
Budapest, IV., Veres Pálné-utca (Zöldfa-u.) 16d.

Képek az éjszakából:

Tartalom: Hogy születik a bűn. — Gondos nevelés. — Mari. — Mari elbukik. — A család. — Mariból Ella lesz. — Bűn útján. — Fokról-fokra. — Aki valóban szeret. — Egy sző. — Apró éjjeli mesék. — A szoké. — Mesterséges botrány. — A ni felesleges. — Nappali Pali. — Ida. — Kedélyes kocsikázás. — A zsúr. — A tisztesség kérdése. — Tiszta sze-elem. — Az utca. — Szerellem? — Páriák. — Lilly csókja. — Tárcanyag I. Asszony-természet. — II. Asszonyenergia. — Az illúzió.

A szerző élénk színekkel és megfigyelő képességgel festi a fővárosi társadalmat s annak kinövését — az erkölcsi dekadenciát.
Leírja az örökös érdekből való versengést a legszentebb emberi érzelmet: a szerelem körül.
Leírja a tipikus szegény leány bukását és azt, hogy hogyan ér el ahhoz a fordulóponthoz midőn a bukásra határozza el magát. Es hogy milyen élete van a bűnös leánynak e-erkölcsi súlyedése után.
A szerző ennek okát keresi és rámutat arra a tényezőre, mely ebben az igazi bűnös.
Több tárcacikket, társadalmi rajzot és egy kis regényt tartalmaz a kötet, melynek minden sora erős, de igazságos naturalista tollról tesz tanúságot.
Ő Császari és Királyi Fensége néhai József főherceg is megrendelte a könyvet és a szerzőjéhez a következő ajánlatkészen írt levelet intézte:
Tisztelt Uram!
A „Budapest Éjjel” című mű hirdetéséből feltűnt nekem annak emberbarátai célja és azonnal megrendeltem.
Átolvasása meggyőzött arról, hogy vonzó iránylyal mélyen lélektanilag átgondolt eszmékközel esztetik az erkölcsi súlyedés szép fővárosunkban és hogy a sorok között rejlik azon nemcs ezél, mely ezen fájdalom, oly nagyon is elterjedt bűnös bukásnak elejét vegye, a ni kivált a mostani regényirodalom frivol iránynya mellett, nagyon dicséretre méltó. Kellene ezen kezdett pályán tovább haladnia és biztos lehet, hogy számtalan szerencsétlent megmenthet erkölcsileg.
Kiváló tisztelettel
József főherceg s. k.

Fiume, 1904. I. 22.

A világ legjobb cséplőkészletei.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

Hatóságilag engedély nélkül számfedeleltes házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetett!

A világ legegyszerűbb és legtokéletesebb motorcséplőkészleteit, valamint a legtokéletesebb benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorokat ajánlja teljes jótállás mellett legjutányosabb árban 3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 37-39.
Csak ezen telepen szereshetők be a világhírű, szabad szemmel látható befeckendező készülékekkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok és villanyos gyújtásu benzinlokomobil cséplőkészletek.
Nagy munkateljesítés. * Olcsó árak. * Legosekélyebb napi költség.
Aki elismert kitűnő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez.
Tessék a pontos címre ügyelni! Kállay F. és Tsa, Budapest, Nagymező-u. 37-39.
Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Ezuton is felkérem a n. é. közönséget és illetékes vállalatokat

könyvkötészetem

pártolására, melyet

ujabban felszerelve és gázvilágítással ellátva teljesen versenyképessé tettem. Különösen súlyt fektetek könyvek folyóiratok, kiadványok, hivatalos könyvek izléses és olcsó bekötésére, azonfelül kézi munkák, festések, rajzok, fényképekhez modern plüsskereteket, pessepariourkat igen szakszerűen és jutányosan készítek.

Kiváló tisztelettel

Antalffy Ferenc,

könyvkötő és bőrdíszműves Piac-u. a városházzal szemben

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“

GYÓGYSZERTAR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilc Ferenc, Koczián Dezső, Radakovits Géza, Tóth Béla gyógyszerházában.

Szőlővessző

A világhírű

„Delaware“

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.

A szőlészeti kincse.

A phyloxera ellen áll!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymenyiségű sima és gyökeres DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m

Ne vegyen

TAVASZI

keztyűt

míg meg nem tekinti

Schön Sándor

most megnyitott és jól felszerelt

keztyűraktárát

● ● Piac-utca 12. ● ●

(Stenczinger háza.)

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névve tiszta és ment káros alkatrészeketől.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György ur Auszsigban bárkinek, a ki bebizonyítja hogy szappana a „SCHICHT“ névvel valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-SZAPPAN!

(„SZARVAS“ vagy „KULCS“-szappant)

használjuk

kiváló hatásu tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármilyen mosási célra, ugymint:

saját használatra minden ruhaneműnél és

mindenhez

a mi egyáltalában mosva lesz.

MAYFARTH PH. és Tsa.

szabadalmazott

önműködő „Syphonia“-ja mégis a legjobb permetező

szőlőknek, komlós ültetvényeknek, gyümölcsfa-károsítók kiirtására.

levélbetegségek ellen való védekezésre, a szegecs és tor-máncs stb. megsemmisítésére.

Hordozható és kocsira szerelt permetezőök 10, 15, 60 és 100 liter folyadék számára petroleum keverő-készülékkel vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és Tsa.

gépgyárak, különleges gyár borsajtók és gyümölcsértékesítő gépek számára.

Több mint 560 arany-, ezüst-éremmel stb. kitüntetve.

Bécs III, Taborstrasse 71.

Kimerítő képes árjegyzékek ingyen. — Képviselek és viszontelárusítók kívántatnak.